

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kibeo Kerkplein Brouwershaven

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 26 februari 2024

Samenvatting

De inspectie heeft op 11 december 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kibeo Kerkplein Brouwershaven. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal)achterstand.

De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle gemeenten die geld krijgen voor het voorkomen van onderwijsachterstanden. Naar aanleiding van signalen, vanuit het meest recente GGD-inspectierapport, over mogelijke tekortkomingen in de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kibeo Kerkplein Brouwershaven hebben we een onderzoek uitgevoerd op deze voorschool.

Context

Kibeo Kerkplein Brouwershaven is gevestigd in hetzelfde gebouw als OBS De Schoener Daltonschool te Brouwershaven. Er wordt opvang geboden aan kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar in een peutergroep. De locatie biedt voorschoolse educatie aan middels het programma Uk & Puk.

Wat gaat goed?

De thema's die aangeboden worden in de groep, sluiten aan bij de interesses en de belevingswereld van de peuters. Er wordt gewerkt met een vve-programma, waarmee de brede ontwikkeling van de peuters wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen.

Alle peuters zijn in beeld en indien nodig krijgen peuters extra aandacht en hulp als ze iets moeilijk vinden. De sfeer in de groep is prettig, de omgang met de peuters gebeurt op een positieve manier. Er zijn heldere regels, routines en afspraken. De locatie maakt gebruik van een gestructureerd observatie-volgsysteem voor jonge kinderen. Op vaste momenten vinden er gesprekken met de ouders plaats over de ontwikkeling van hun peuter. In overleg met de ouders wordt die informatie overgedragen, voordat de peuter 4 jaar wordt, aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook verbeterpunten.

Kinderopvangorganisatie: KIBEO

LRK-nummer:550155089

Totaal aantal doelgroeppeuters: 1

Zo is er al veel geïnvesteerd in de leeromgeving (speelhoeken, ontwikkelingsmateriaal et cetera), maar we zien nog kansen om dit verder te verdiepen. Bijvoorbeeld qua spelmogelijkheden, zodat de speel- en leerhoeken nog beter uitnodigen tot rijk spel op het gebied van taal, rekenen, sociaal- emotionele ontwikkeling en de motoriek voor alle ontwikkelingsfasen (2 t/m 4 jaar). Ook kan er gericht binnen de aangeboden thematische activiteiten worden ingespeeld op de verschillen tussen peuters. Daarnaast worden er, (naast de doelen op korte termijn), nog geen doelen gesteld, die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden zouden moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode.

Tot slot kan de locatie de ouders bewuster betrekken bij de kwaliteit van de voorschoolse locatie. Ze informeren en bevragen ouders hier nog te weinig over. Organisatiebreed (Kibeo) zijn hier wel instrumenten voor.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport aan de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	13

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt op basis van signalen, uit het meest recente GGD-inspectierapport, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van Kibeo Kerkplein Brouwershaven.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met een afvaardiging van de ouders, de pedagogisch medewerker, de pedagogisch coach en de regio- en locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Kibeo Kerkplein Brouwershaven.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie als voldoende. De meeste standaarden zijn als Voldoende gewaardeerd, enkele standaarden als Kan beter.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 20 april 2023 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden enkele tekortkomingen vertoonden. Van de 17 voorwaarden voorschoolse educatie waren toen 11 voorwaarden in orde en 6 voorwaarden niet in orde (zie ook rapport GGD, vaststelling 1 juni 2023).

Afspraken over vervolgtoezicht

- De GGD zal in het aankomende onderzoek opnieuw de voorwaarden voor voorschoolse educatie onderzoeken.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Kibeo Kerkplein Brouwershaven.

3.1. Ontwikkelingsproces: De basis is grotendeels op orde. Het educatief handelen kan aan kwaliteit winnen.

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP6 Samenwerking		•	

Ontwikkelingsproces

OP1 Aanbod: Het aanbod is voldoende breed en de thema's zijn betekenisvol voor de peuters.

De standaard Aanbod waarden we als Voldoende. De locatie maakt gebruik van een vve-methode. Hiermee stimuleren ze de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Het aanbod bereidt de peuters in principe voldoende voor op de start in groep 1 van de basisschool.

In de afgelopen periode is er geïnvesteerd in de inrichting van de ruimte. Zo zijn er nieuwe materialen en meubliar aangeschaft en speelhoeken ingericht.

Naast deze positieve punten zien we ook enkele verbeterkansen binnen het aanbod. Op zich is er voldoende spel- en leermateriaal aanwezig op de groep, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. Toch zien we kansen om vooral de diverse speelhoeken nog bewuster verder te verdiepen en te verrijken. Het (beredeneerd) spel kan meer uitgedaagd worden binnen de speelhoeken. Bijvoorbeeld door het bewust en doelgericht toevoegen van bepaalde materialen, waardoor de speelhoeken meer aansluiten bij de verschillende ontwikkelfases van peuters in de groep en op de brede ontwikkeling (taal, rekenen, sociaal emotionele ontwikkeling en de motoriek).

Bepaalde thema's binnen het totale aanbod komen niet uit het vve-programma, maar worden zelf vormgegeven. Dit is op zich geen probleem, als het thema maar wel doelgericht de brede ontwikkeling stimuleert en rekening houdt met de verschillen tussen de peuters.

Aangezien de locatie kleine peutergroepen heeft van maximaal 8 peuters, is er maar 1 pedagogisch medewerker werkzaam op de groep. Pas recent heeft de pedagogisch medewerker de scholing voor het specifiek aanbieden van voorschoolse educatie afgerond. Zeker met het zelf samenstellen van thema's is het van belang in dit in de aankomende tijd in samenspraak met bijvoorbeeld de pedagogisch coach/ de locatiemanager of de intern begeleider plaatsvindt, zodat de kwaliteit van die 'eigen' thema's voldoende gewaarborgd is.

Tot slot constateren we dat deze locatie slechts 3 dagdelen open is. Hierdoor is het aanbod voorschoolse educatie niet zodanig ingericht dat een kind vanaf de dag dat het 2,5 jaar oud wordt in anderhalf jaar ten minste 960 uur voorschoolse educatie kan ontvangen. Een doelgroeppeuter zal dan moeten uitwijken naar een andere locatie van Kibeo (bijvoorbeeld in Zierikzee) waar dit wel mogelijk is. De GGD zal deze voorwaarde in het volgende GGD-inspectiebezoek opnieuw beoordelen.

OP2 Zicht op ontwikkeling: de peuters zijn allemaal in beeld.

De standaard Zicht op ontwikkeling waarden we als Voldoende. De ontwikkeling van alle peuters wordt gevolgd op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Er wordt voldoende nagegaan waar de ontwikkeling eventueel stagneert of vooruit loopt en wat mogelijke verklaringen zijn. De locatie gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. De bevindingen worden op vaste momenten besproken met ouders in het jaar.

We zien binnen deze standaard de volgende ontwikkelmogelijkheden. In het handelingsplan (indien van toepassing) staat nu wat er aangeboden gaat worden in een periode van 6 weken om bepaalde ontwikkelingsachterstanden te verhelpen. Hierin is nog niet het aanbod opgenomen wat ouders thuis kunnen oefenen met hun peuter. Bijvoorbeeld het uitvoeren van de activiteiten uit de ontwikkeltas en het oefenen van de themawoorden. Ook ontbreekt in het handelingsplan de inzet en het aanbod van eventuele externe zorgaanbieders (indien van toepassing).

OP3 Pedagogisch en educatief handelen: Er is sprake van een veilig en prettig pedagogisch klimaat. Het educatief handelen kan verder versterken.

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de locatiemanager het pedagogisch-educatief handelen geobserveerd. De standaard Pedagogisch-Educatief handelen waarden we als Kan beter. Er is sprake van een warm, voorspelbaar, positief en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. De ouder met wie we gesproken hebben tijdens het onderzoek, bevestigde dit beeld.

Er is vertrouwen in het professioneel handelen op de locatie.

We zien een verbeterkans in het bewuster vooraf koppelen van ontwikkelingsdoelen aan de themaplanning en de bijbehorende activiteiten voor zowel individuele (doelgroep)peuters als groepjes peuters. In het bijzonder voor de peuters met een vve-arrangement is dit een belangrijke kans. Op die manier kan het een meer planmatige invulling krijgen, die je ook gericht kan evalueren aan het einde van een bepaalde periode. Bijvoorbeeld na de periode van 6 weken van gerichte zorg aan doelgroeppeuters.

OP4 Ondersteuning: Hier wordt op dit moment geen gebruik van gemaakt.

De standaard Ondersteuning hebben we niet gewaardeerd tijdens dit onderzoek. Op dit moment is er geen sprake van bijvoorbeeld een doorverwijzing naar externe zorg, omdat de gewenste zorg niet op de eigen locatie verleend kan worden. Dit is dan ook de reden dat we deze standaard nu niet beoordelen.

Mogelijk is hier op termijn wel behoefte aan of de noodzaak voor. De overkoepelende kinderopvangorganisatie waar deze locatie onder valt (Kibeo) heeft op het gebied van het aanbieden van externe zorg wel beleid gemaakt.

OP6 Samenwerking: Er zijn korte lijntjes met de inbandige basisschool. Samenwerking met de ouders van doelgroeppeuters kan versterken.

De standaard Samenwerking waarderen we als Voldoende. Er vindt samenwerking plaats met de (inbandige) basisschool, met ouders en met diverse (hulp) instanties.

De peuters en kleuters spelen geregeld samen buiten en thema's zijn qua onderwerp op elkaar afgestemd. Ook is er 1 keer in de week een gezamenlijke thema-activiteit. Dit kan ook makkelijk aangezien de peutergroep tegenover de groep 1-2 zit in hetzelfde gebouw. Hierdoor loopt zowel de pedagogisch medewerker als de leerkracht van groep 1-2 makkelijk bij elkaar naar binnen. Dit gebeurt naar tevredenheid van beide teams. Recent zijn de afspraken rondom de doorgaande lijn weer geactualiseerd, waarbij zowel de basisschool als de peutergroep actief betrokken was.

Ouders zijn op de hoogte van het reilen en zeilen op de peutergroep. Ze ontvangen een themabrief en kunnen inloggen via een ouderportaal waar dagelijks een update staat van de uitgevoerde activiteiten met een korte tekst en foto's.

Toch kan de samenwerking verder aan kwaliteit winnen, vooral op het gebied van de ouderbetrokkenheid bij peuters met een vve-arrangement. Dit onderdeel kan specifiek uitgewerkt en uitgevoerd worden.

Kibeo Kerkplein Brouwershaven is immers een locatie die voorschoolse educatie aanbiedt en dat vraagt rondom samenwerking met ouders iets extra's en bewuste keuzes. Zo kunnen ouders meer gezien worden als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun peuter. Op het moment is dit onderdeel nog te vrijblijvend.

3.2. Resultaten voorschool

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

Resultaten voorschool

OR1 Ontwikkelingsresultaten: Er zijn nog geen afspraken over voorschoolse educatie op locatieniveau gemaakt.

Deze standaard waarden we als Kan beter. Er wordt nog niet gewerkt vanuit hogere verwachtingen/eigen einddoelen, die de peuters met een vve-arrangement moeten kunnen halen aan het einde van de voorschoolse periode. Zo vinden er bijvoorbeeld geen gesprekken (intern en extern) plaats over gewenste ontwikkelingsgroei, afgestemd op de kenmerken van individuele doelgroepeuters. Op gemeentelijk niveau zijn er wel met de betrokken partners (kinderopvang en schoolbesturen) afspraken gemaakt. Er ligt een verbeterkans voor de locatie om die afspraken door te vertalen naar einddoelen op locatieniveau.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie: Het team staat open voor verbetering. Ouders kunnen hier gerichter bij betrokken worden.

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

Kwaliteit en ambitie

KA1 Kwaliteitszorg: Er zijn evaluatiemomenten ingebouwd in de kwaliteitscyclus.

Deze standaard waarden we als Voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan, samen met de voorschool, opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie op de peutergroep wil bereiken.

De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de pedagogisch coach/ intern begeleider of de locatiemanager het beleid op het gebied van de (voorschoolse) educatie en de uitvoering ervan in beeld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van instrumenten die organisatiebreed worden ingezet. Daarnaast vindt er jaarlijks een interne audit plaats. Op basis van deze evaluatiemomenten neemt de locatie, indien nodig, maatregelen ter verbetering.

Er is in een borgingsdocument vastgelegd hoe de samenwerking plaatsvindt tussen de basisschool en de peutergroep in Brouwershaven in het kader van de voor- en voerschoolse educatie (zie ook de opmerking bij standaard Samenwerking OP6). Periodiek vindt er een overleg plaats, waarin zowel de borging van de afspraken als de ontwikkeling een vast onderwerp van gesprek is.

Tot slot benoemen we twee belangrijk aandachtspunten. Ondanks dat het beleid, het aanbod en de kwaliteitscyclus gericht is op het aanbieden van voorschoolse educatie is deze locatie het niet gewend om daadwerkelijk te werken met peuters met een vve-arrangement. Sinds kort is dit wel aan de orde. Peuters met een vve-arrangement werden niet aangemeld en dit heeft mogelijk ook te maken met de drie dagdelen dat deze locatie geopend is, waardoor er geen voerschools aanbod van minimaal 960 uur gerealiseerd kan worden voor doelgroepeuters.

Een ander aandachtspunt vinden wij het expliciet agenderen van de uitvoering van het voerschoolse aanbod. Werkt het? Wat eventueel nog niet? Hoe kan dit beter? Welke hulp is hiervoor nodig en wie moet dan benaderd worden vanuit de organisatie?

KA2 Kwaliteitscultuur: Samen werken aan een voortdurende verbetering van de professionaliteit

Deze standaard waarderen we als Voldoende.

Er is een grote bereidheid om gezamenlijk de voerschoolse educatie te verbeteren. Om dat doel te bereiken vindt er scholing plaats. Recent heeft de pedagogisch medewerker de scholing voerschoolse educatie afgerond en is hiermee nu bevoegd om het aan te bieden. Dit was een voorwaarde waar de locatie niet aan voldeed tijdens het laatste GGD-onderzoek in april jl.

We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling. De leiding van de locatie is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hier, in samenwerking met diverse collega's binnen de organisatie Kibeo, gericht op.

KA3 Verantwoording en dialoog: Ouders beter informeren en bevragen over de kwaliteit van de voorschool.

Deze standaard waarderen we als Kan beter.

De leiding van de peutergroep verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie.

Uit de gesprekken die we voerden met betrokkenen, blijkt dat er gericht en bewuster gevraagd kan worden naar de wensen en voorstellen van ouders. Vanuit de overkoepelende organisatie Kibeo is er een tevredenheidsmeting. Maar op deze locatie was hier al lange tijd geen input van gekomen. Ook ligt er een kans om in de nieuwsbrief/themabrief geregeld informatie aan te bieden aan de ouders over de kwaliteit en de uitvoering van het voorschools aanbod.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Allereerst willen wij de inspectie bedanken voor het bezoek aan onze locatie. Als organisatie zijn wij trots op de bijdrage die wij leveren aan de ontwikkeling van onze peuters. Wij hebben het gewaardeerd dat er met interesse en aandacht gekeken is naar wat wij doen op onze locatie en zijn hier trots op. Het door u gemaakte rapport n.a.v. uw inspectie hebben wij met interesse gelezen. We willen u bedanken voor de positieve feedback en beoordeling. U beschrijft in uw rapport dat er drie onderdelen zijn geconstateerd als 'kan beter'. Hieronder leest u onze reactie hierop.

OP3 Pedagogisch en educatief handelen:

Zoals aangegeven is de medewerker pas sinds kort VVE geschoold, zij ontvangt coaching on the job m.b.t. het inzetten van gerichte activiteiten van de pedagogisch coach en de intern begeleider. Dit is een proces waarin wij vertrouwen hebben dat dit zich op de juiste manier verder ontwikkelt. Daarnaast is Kibeo bezig met een nieuw opleidingsplan waarbij dit onderwerp extra aandacht krijgt.

OR1 Ontwikkelingsresultaten:

Overleg van het handelingsplan vindt plaats met ouders en mentor, ook de intern begeleider wordt betrokken. Dit overleg vindt plaats aan de start van het handelingsplan en via tussentijdse evaluatie. Er wordt elke drie maanden geëvalueerd middels een gesprek tussen ouders en mentor. Ook hier is de intern begeleider bij betrokken.

De peuter met de VE-indicatie had deze indicatie ten tijde van de inspectie pas gekregen.

De ontwikkelingsresultaten zijn nog niet in het handelingsplan opgenomen.

We willen dat een kind een groei doormaakt. De ontwikkelingsresultaten voor de peuter waren nog niet ingevuld doordat de doelen in het handelingsplan voortkomen uit de startobservatie.

KA3 Verantwoording en dialoog:

De vestiging heeft geen lokale ouderraad. Dit is vanuit wetgeving niet verplicht omdat het een kleine vestiging betreft. Er is een ouderraadpleging voor vestigingen waar wegens onvoldoende belangstelling geen ouderraad aanwezig is, waardoor ouders geïnformeerd worden.

Ouders krijgen structureel vanuit Kibeo een nieuwsbrief, hierin wordt gevraagd of zij in de ouderraad willen. De kans om in de nieuwsbrief informatie aan ouders te geven over de kwaliteit en uitvoering over het voorschools aanbod is een mooie kans die we verder uit zullen werken.

Daarnaast zijn er rondom de uitvoering van de VE- thema's brieven aanwezig die elk thema worden verstuurd.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

